

Magyar Szállodás és Vendéglős

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

FOSZERKESZTŐ: BALLAI KÁROLY
GUNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC, MARENCICH OTTO, NEMETH ALADÁR
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL SZERKESZTI — REDIGÉ PAR TÁBORI KORNÉL

SZERKESZTŐSÉG (REDAKTION) ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LÖNYAY UCCA 22. SZÁM. TELEFON: 381-152.

Tanulmányi társasutazás Belgrádba.

A Magyar Szállodaigazgatók Köre az IBUSz-szal karöltve idegenforgalmunk kiépítése céljából különvonaton tanulmányi kirándulást rendez Jugoszlávia fővárosának, Belgrádnak megtekintésére. Részvételi díj személyenkint 80 pengő, mely összeg a jelentkezéskor fizetendő és az alábbi szolgáltatásokat tartalmazza:

II. oszt. különvonati jegy Budapest—Belgrád oda és vissza, szállás, ellátás, amelyben július 9-én a vacsora és 11-én az ebéd is benfoglaltatik. Podgyászok be- és kiszállítása, szálloda, programszerű autókörseta, vízumdíj.

Jelentkezési határidő 1938 július 2. A résztvenni kívánóknak részletes felvilágosítást ad az IBUSz, Idegenforgalmi, Beszerzési, Utazási és Szállítási Iroda Rt. társasutazási osztálya, Budapest, V, Akadémia ucca 10. I. emelet. Ugyanitt az érvényes útleveleket vízum megszerzése céljából be kell szolgáltatni. Költőpénzre a Magyar Nemzeti Bank 600 dinárt engedélyez.

... kávé és természetesen teát
is Meintől!

Darjeeling Orange Pecco P 20.—
Ceylon Orange Pecca .. P 17.80
India Orange Pecco .... P 16.20
Virágos India Pecco .... P 14.40

POPPER BORPINCÉSZET R. T. BUDAPEST-KÖBÁNYA,
ELŐD UCCA 8. SZÁM
TELEFON: *1-484-62.

ALAPITVA: 1869. ÉVBEN.

AZ 1922. ÉVI SZÜLLŐ- ÉS BORGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON ARANYÉREMEL KITÜNTETVE

OLVASSUK, TERJESSZÜK LAPUNKATI

SZEREZZÜNK ELOFIZETOKETI

A M I N A P T Á R U N K

1938 Július 5 Kedd	Az adóközösség tagjainak adóátalány-befizetése.	15 Péntek	Este 8 óraker vendéglősök vacsorája Kutassy Lajosnál (I, Svábhegy, Svábhegyi nagyszálló éttermei)
6 Szerda	Este 7 óraker Jóbarátok vacsorája Kóhalmi Györgynél (IX, Gyáli út 15/c).	20 Szerda	Este 8 óraker Jóbarátok vacsorája Deák Sándornál (I, Várkert-kioszk, Ybl Miklós tér 9.) Snapszli-verseny.
13 Szerda	Este 7 óraker Jóbarátok vacsorája Gundel Károlynál (VI, Állatkerti út 2.)		

Dreher Baksör

ANGOL GINI

High & Dry

Booth's Distilleries Ltd. London-féle

VEZÉRKÉPVISELET ÉS LERAKAT.

VENDÉGLŐSÖK BESZERŐ CSOPORTJA RT.

Magyar Szállodás és Vendéglős

A tabáni gyógyszálló.

Ügylátszik, távról sincs igazuk azoknak, akik úgy vélekednek, hogy Budapestnek már eddig is majdnem több gyógyfürdője van, mint furdövendője, Budapest furdöváros gondolata ha nem is nevezhető utópiának, még sok időbe, munkába és pénzbe fog kerülni a tényleges kialakulásig.

Fővárosunk vezetősége azonban más nézetet van, mert tekintettel rözsás gazdasági helyzetünkre és hitelképességünkre, a tabáni gyógyszálló tervét mégis meg akarja valósítani. Amint halljuk, a tervek szerint ma már nemcsak egy gyógyszállóról van szó, hanem még egy kiegészítő furdöszállóról is. A városházán úgy gondolják, hogy egyik a másik nélkül nem létezhet.

Amint tehát látjuk, már kiegészítőre is van szükség, abban az előérzetben, hogy az új gyógyszálló — furdövendégek biztos híján — amúgyis csak rendez közüzemi szálloda lesz a jövőben.

Érthetetlen előttünk, hogy a fővárosi vezetőség logikavállbjai is oly csökönnyösen ragaszkodnak ehhez a tervhez, holott elég például szolgálhat a főváros saját rezsiében vezetett Szent Gellért-gyógyszálló, amely már évek óta a város saját adófizetőinek nem mindig belátó és egyenlőtlen versenytársa.

Ismét tiltakozunk kell tehát mindenképpen a tabáni terv ellen és tesszük ezt nemcsak a magyar szállóipar nevében, hanem a világ legtürelemesebb adófizető polgárainak érdekében is. A költségvetésből látjuk, hogy az erre a célra előirányzott kb. 4 millió pengő a legújabb beállítás szerint máris 7 $\frac{1}{2}$ millió pengőre emelkedett. Mi mint szakemberek — a terveket ismerve — tudjuk, hogy a már előre bejelentett túllépés összege még nem is lehet végleges.

Nem hallgathatjuk el azt sem, hogy a 10 évvel ezelőt nagy befektetéssel épített modern Bethlen-udvart le kell bontani, ami a mai gazdasági körülmény között még a legszerényebben szólva is nagy pénzpozsekkólsáknak minősíthető.

Kérdéznünk kell, hogy vajjon a főváros vezetősége a Szent Gellért-szálló példáját s annak erkölcsi és anyagi eredményét nem tartja-e elegendőnek ahhoz, hogy eáltaljon a tabáni tervről, mert most — a legkevésbé alkalmas gazdasági körülmények között —

véleményünk szerint kizárólag adósságból még egy újabb közüzemi szállodát létesíteni nem szabad. Határozott meggyözödésünk, hogy Budapestem ma éppen elég a léttel küzdő szállodaüzem és semmi szükség sincs rá, hogy az új közüzemmel a főváros újabb elkerülhetetlen deficit-lehetőséget teremtsen.

Egyébként nagyon helyesen cselekszik a közmunkatársak és fővárosunk vezetősége, ha a Tabán kiépítésének tervével foglalkozik. Ez tényleg szép és idegenforgalmi értéket jelent, de miért akar a főváros éppen szállodát építeni, amelynél föltétlenül több évi súlyos ráfizetésre kell hogy számítson? A Tabánban szálloda-atmoszférát teremteni: igen nehéz földadatnak bír bizonyulni! Értelhetetlen előttünk, hogy a gyógyfürdőszokát kihasználva, miért nem valósítják meg azt a gondolatot, hogy ezen a helyen a környékhez méltó gyógyterem — kúrsaal — létesüljön, kellő ivócáttakkal ellátva. Hiszen ez sokkal nagyobb és hatásosabb bel- és külföldi propagandaeszköznek bizonyulna, mint egy fölösleges gyógyszálloda.

Igy tehát minden ellenkező hiresztelés dacára még mindig abban a reményben élünk, hogy a főváros vezetősége, amelyben való bizalmunk megingathatatlan marad, megfontolja még a dolgot és elejti, vagy legalább jobb időkre halasztja országunk idegenforgalmának ezt a mentőakcióját.

Marencich Ottó.

Szociális intézkedésekből fakad a jólét!

A forgalomnak az a nagymértékű visszaesése — de inkább zuhanása —, amely néhány hónap óta a vendéglős-szakmában tapasztalható, szinte katasztrófális állapotot teremtett.

Az idegenforgalomnak teljes kieséséről, amely a nagy és középüzemeket túlságosan érinti, s az ennek következtében ott beállott üzleti pangásról nem vagyok hivatott képet adni. Ezáltal a magyar vendéglősiparnak arról a 90 százalékról kívánok helyes képet nyújtani az illetékeseknek, akik a székesfőváros múlt heti közgyűlésén megszavazott vigalmiadó-rendelet folytán kerülnék a legrosszabb helyzetbe.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VEZÉRIGAZGATÓ: KLABER MIKSA

PINCÉSZET:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.

TELEFON: 2-695-98.

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST, V, ALKOTMÁNY UCCA 18. SZ.

TELEFON: 1-142-62.

Ennek a rendeletnek életbeléptetésével betelt az a pohár, amelybe már több igazán nem fér bele.

Nézünk csak meg, hogy ennek a rendeletnek szociális vonatkozású intézkedései milyen mértékben befolyásolják a magyar kisvendéglős sorsát.

Leszállították a löversény totalizátor-adóját, a mozik és színházak vigalmiadóját, a professzionista sportmérkőzések adóját. Törölték a sakk és dominó vigalmiadóját, törölték a rádió után fizetendő vigalmiadóját, valamint az automata biliárdasztalok vigalmiadóját. Megszüntetik a kártya- és zenésztelők-helyek átalányban fizetendő vigalmiadóját és ehelyett életbeléptetik az egyénenként és vigalmiadógyegekkel lerovandó vigalmiadót. Ezek mind mint a kisembereknek nyújtandó rendkívüli kedvezések vannak beállítva, s mégis ebből a sok csökkentésből és törölésből a főváros pénzügyi ügyszámla egy és fémillió pengő kíván mint többletet produkálni. Hátha a sok csökkentésből tényleg egy többlet kerülhet ki, az tényleg egy kiválóan ügyes produkció lehet. Próbáljunk csak ennek a mélyére nézni egy kissé. A százalékosan leszállított, főtől sorolt vigalmiadóknál tényleg lényeges csökkenés fog beállni. Hol fogják tehát ezeket behozni, sőt az itt elvesztett hiányokat és azonkívül az említett másfél milliót hol akarják megkapni? Természetesen a vendéglők újtán beszédendő vigalmiadó és kártyajegyekből. Tehát megint erre az agyonadóztatott, ván-szorgó, magát tényleg produkciókból fenntartó vendéglátóparra fektütek rá. Mert ha az egypengős színházjegy, amelynek vigalmiadóját 5 százalékról egy százalékra csökkentették, ezentúl 96 fillér lesz, talán spóroltak a szegény embereknek 4 fillért. De előre is merem állítani, az nem fog sehol sem bekövetkezni. Hogy a totalizátor adóját 10 százalékról 4 százalékra csökkentették, azt sem tudom, kinek fog használni? Sajnos, a löversény, aki inkább nem eszik, de játszik, az ő odahordott garasaiól egy fillérrel sem fog jobban kijönni azzal, hogy csökkentették ezt az adónemet. Itt csak a főváros fog rosszabbul járni, mert tényleg sokkal kevesebbet fog beszélni ezen a címen.

A sakk- és a dominó-adó elengedésével senkinek sem használnak. Mert ezek játssza a vendéglők-ből és kormscmból abban a pillanatban kivesszét, amikor az adót bevezették. Ezek a mi kis iparunkat akkor sem érdeklik, ha minden sakkjátékosnak prémiumot adnának.

A lyukbilliárdok vigalmiadóját nézzük csak tárgyilagossággal. Amikor ez adó- és engedélymentes volt, ezerszára voltak forgalomban. Amikor engedélyjüket 18 pengőre emelték, 80—90 százalékban leállították az asztalokat. Nagy küzdelmek után ezeket az új engedélyjüket leállították havi 12 pengőre. Már ez is elengedő volt ahhoz, hogy néhány száz asztalt újra forgalomba állítsanak. Miatán ezen asztalok átlagos havi bevétele 15—20 pengő között mozog, az erre eső adó havonta jelent egy-egy kis vendéglőnek kb. 80 fillért. A fővárosnak bizony nem sokat. Ha az engedélydíjak a jövőben is megmaradnak és csak ezt a pár fillért engedik el, nem tettek semmit, ami szociális elgondolásként nevezhető.

A rádiók elengedett vigalmiadója ugyancsak illuzórikus. Ugyan kevés az a kis hely, ahol a rádió mellett ne volna legalább egy szál cigány is. Tehát vi-

FELLNER BÉLA f. u. v.

Elő belvárosi szállodal, vendéglői és kávéházi személetzet közvetítő iroda
BUDAPEST, IV, MOLNÁR UCCA 3. SZÁM. TELEFON: 181-401

galmiadót mindenképpen kell fizetni annak a szegény szerencsétlen kisembernek, akinek rádiója volt. Mert fizetés alól csak akkor mentesül, ha semmi mást nem tart, mint rádiót. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy rádió mellett csak a strandokon szórakozott közönség, de vendéglőkben soha. A mi kis vendéglőink közönsége soha sem volt kíváncsi sem az operaelőadásokra, sem a külföldi zeneszámokra. Ha van valahol rádió a vendéglőben, akkor azt a tulajdonos leginkább a maga kedvéért tartja, mert sajnos, mi a lakásainkat nem használhatjuk. Oda legősből lefeküdni megyünk, ha a napi 18 órai talpaiást meguntuk. Itt tehát a főváros semmiről sem mondott le, s nem is adott ebből következtetve nekünk semmit. Csak abból lehet elvenni, amit adnak. Mit adtak tehát? Nézzük csak meg alaposan.

Kedves jámbor kartársam, ha ezentúl a környékbeli munkás, kispolgár, házmaster, iparos, kereskedő, aki napi munkájának befejeztével elmegy a vendéglőbe, kormscmba egy parti snapszlit eljatszani egy liter borba és egy üveg szódába, amit 10 bunkóban kijátszik, s négyen eljátszanak egy partit 80 fillérért és eltöltöttek, iáradalmait kipihenve, náiad is 1—2 órát, le kell az asztalra ragasztanod minden egyes ember részére egy-egy 20 filléres vigalmiadógyeget. Mert ez a szegény ember vigalma. Ezt meg kell adóztatni. Mi lesz ennek a következménye? Az, hogy senki sem fog játszani, mert ezt a luxust egy szegény munkás sem engedheti meg magának. Mennyi félreértésre adhat alkalmat ezek kezelése, a vendégek molesztálása. Mert nincs az a vendéglős, aki ezt magából fizesse. Hiszen 80 fillér bruttó-bevéteiből 80 fillér vigalmiadót mégsem lehet fizetni.

Ma, amikor a kormányzat minden módot és alkalmat igyekszik a belföldi borfogyasztás érdekében fölhasználni, ez megöleje lesz a borfogyasztásnak. Az, aki csak egy kissé jártas a kisvendéglők üzleti viszonyaiában, jól tudja, hogy a fogyasztás lényeges része az ilyen természetű kártyajátékok mellett bonyolódik le. Jó lesz, ha erre a szőlősgazdák országos egyesülete is felfigyel. Hogy a kártyajáték egyszerre, s mindenkorra megszűnik, az bizonyos. Mi lesz abból a lényegesen számottevő kártyaadóból, amely a kártya árában jut kifejezésre? Tönkre megy ez az ipar is, s elesik az állam egy hatalmas jövedelmétől.

Az a vendéglős és korma, ahol cigány játszik, minden vendégnek 4 filléres vigalmiadógyeget köteles prezentálni. Ahol másfajta zene játszik, 8 fillérrel kell, hogy molesztálja vendégeit. Ugy tudom, az a vélemény, hogy amit eddig a magunkéból fizettünk, ezt most megtakaríthatjuk, mert ezentúl a vendég fogja megfizetni. Hónunk alá nyúltak tehát, spóroltak nekünk. A vigalmi átalányoknak a mai formában történő lefizetése hosszú évek táradtságos adatgyűjtéseinek

„HUNGÁRIA” SÜTŐDE Budapest, VII, Dohány ucca 22. Tel: 142-537
Naponta állandóan friss sütemény és házikenyér.

és tapasztalatainak, úgy, ahogy megfelelő formában létrejött olyan intézménye, ami ha nem is volt túlságosan jó, de beletörődünk. Fizettük és már megszoktuk, mint a kutya a verést. Ez nem volt jó, mert bevált. Itt azután szeretném megérteni azokkal, akiket illet, hogy ez minálunk igazán nem szórakozás, nem vigalom volt, legalább is túlnyomó részben nem volt az, s talán ez a tudat volt az oka annak, hogy az általánosságok úgy, ahogy, de mégis elég liberálisnak voltak megállapítva. Ez volt az oka annak, hogy nem nagyon ágaskodtunk ellene az utolsó időkben; rendszeresen befolyt, rendszeren fizettük az adóalanyokat. Ugy látszik, ez is baj. A mi kis üzemeinkbe eljárnak a törzsvendégek, majdnem évről-évre ugyanazok. Leülnek egy asztal köré, ötven-hatan, megisznak egy-két liter bort. Fizetnek egy literért 60 fillértől 1.20-ig. Az utóbbit már nagyon ritkán. Hogyan lehet akkor ezt a társaságot még 48 fillér lefizetésére bírni? És ez még a jobbik eset. Hiszen, mint általában tudni kell, egy kisebb vendéglő két, esetleg három helyiségből áll. A sön tése majdnem egybe van kapcsolódva a vendégszobával, legfőképpen egy nyílás választja ketté. A zene a helyiségben játszik. Tehát minden betérő vendég köteles megfizetni a vigalmiadójeget. Ha tehát egy 10 filléres kis fröccsre betér hozzád egy szegény ember, csak úgy szolgálhatod ki, ha megváltja a 8 filléres vigalmiadójeget. Mert ha történetesen nem váltja meg, akkor kedves karitásom elkövetted a legsúlyosabb adócsalást, s a következményekre nem kell figyelmedet fölhívnom. Igaz, hogy adó-rögzítéseket helyeztek kilátásba, de ha azok csak a mai keretek között maradnának, akkor honnan vennék a másfél milliót? Itt azt hiszem, ahogy a jelebből már ma is lehet bizonyos következtetéseket levonni, nagyon, de nagyon sok helyen nem fognak zenét tartani. Mi lesz azzal a rengeteg szerencsétlen zenésszel, aki ma is alig keresi meg a mindennapi száraz kenyereit? A mi vendégeinknek nincsenek különös igényei. Ezek egyszerű munkásai a napi küzdelmes életnek, ezek nem könnyelműen szórakozni, hanem inkább időt tölteni jönnek össze ismerőseikkel, barátjaikkal, rokonaikkal. Nem mulatni kívánnak. Olcsó szórakozást keresnek olcsó helyen. Ezeket a kis életeket megdrágítani, s erre ráfogni, hogy a mai világ szociális követelményeinek szerves összefüggése, igazán csak vernei fantáziával lehet.

Ha tehát a tényleges szórakozó-helyeken látszólag csökkentették is a vigalmiadókat, s a szociális átalakulás lehetőségeinek érzete áthatja a törvényalkotókat, legelső kötelességük az, hogy szállítsák le a társaságainkat színtén a megfelelő nivóra, s akkor valamit segítettek a kis egzisztenciákon.

Amíg a magas kormány azon töri a fejét, hogy a borfogvasztást mi módon mozdítsa elő, addig a város ezeket a törekvéseket ne keresztezze. Hagyjának minket nyugodtan, békében, különösen most, amikor gazdasági föllendülésről kizárólag a konjunkctúra-kutató intézet jelentéseiből lehet tudomást szerezni, onnét is csak nagyon jó jóakarattal. Mert a valóság az, hogy nincs munka, nincs munkabér, s mi küzdünk, hogy valamennyire fenntarthassuk magunkat, s eltarthassuk alkalmazottainkat. Hát ne töltsek túl a kicsorduló poharat, mert oda már beltebizál akarattal sem tér semmi.

Vajda Andor.

Igazságos árelemzést!

— Malosik Ferenc ipartestületi elnök nyilatkozata. —

Visszatérnek némely régi kísérletek. Az árelemző bizottság működése körül is ez jut néha eszébe a szerencsétlen iparosnak, aki a sok gond és baj közt már alig tudja, hogy melyikre ügyeljen jobban és hogyan kerülje ki a fenyegető csapásokat. Ezeknek egy része olyan, hogy a legjobborabb adófizető polgár sem tud egykönnyen belenyugodni.

Hogy csak a legegyszerűbb adatokból idézzünk: kiragadunk egy-egy tételt, például a kávéra vonatkozó. Miután följelentettek valakit azért, mert kávéét kaláccsal együtt megfelelő helyiségben egy pengőért merészelt adni, kiszámítják, hogy mennyibe került neki az a kávé és hajlandók ráútni, hogy 300%-kal többet kapott érte. Persze a tiszta igazság az volna, hogy ha a vendéglő üzeme nézve tekintetbe vennék, hogy nemcsak olyan természetű cikk van benne, amin keresnek, hanem olyan is, amire ráfizetnek. Nyugodt lélekkel mondhatja az a vendéglős, akit följelentettek: kérem a hatóságot, rendelje el a könyveim átvizsgálását és ha az tűnik ki, hogy valami uszoralé volt, rójjon ki háromszoros büntetést.

Ez nem általános jellegű szólásmondás, hanem konkrét ügyből kifolyóan tette meg az illető kijelentését. A vizsgálat pedig kiderítette, hogy tényleg ráfizetett.

Szinte nevetségesnek látszik, vagy legalább aprólékoskodásnak, amikor szóbahoznak olyasmit, hogy például: „ha a rétes megmarad, az nem vész kárba, mert a személyzettel meg lehet etetni”. Csak éppen azt feleld ki, hogy az ilyesmi viszont nem haszon.

Egél súlyos terhet jelent már maga az is, hogy a vendéglős nem számíthatja ki pontosan: mennyi és milyen anyagot szerezzen be. Penziónban könnyebb a helyzet, ott előre tudhatják, hogy ha 50—60 személy van, akkor mennyinek a számára mennyit vásároljanak. A vendéglőben a bizonytalanság, az időjárás is erősen befolyásolja a számítást.

Meg kell vallani azt a bajt, hogy a legtöbb vendéglős nem vezet szabályos könyvet és így nem tudja pontosan bebizonyítani az igazát. Mindenesetre saját érdekében való a könyvvezetés, legalább abból a szempontból, hogy az év végén tisztán láthassa: helyes volt-e a kalkulációja az egész beosztási mód szerint és mégis csak ez az egyetlen mód arra, hogy a hatósággal valamilyen elismertesse az igazát. Akkor számíthatunk az igazságosabb árelemzésre is.

„Mein Hotel Journal.”

A Köiben megjelenő Hotel 1938 február 15-i számában közölte Németh Aladárnak (Budapest, Britanniaszálló) értékes és érdekes szálloda-axiómáit. Ezeket átvette a Wienben megjelenő Gasthaus + Hotel + Kaffeehaus 1938 február 26-i száma; a bécsi Stunde című napilap 1938 március 1-i száma, a Prágában megjelenő Hostimil pedig lefordította cseh nyelvre és 1938 április 11-i számában közölte. Lehetséges, hogy mások is átvették, miután a fentiekről is csak véletlenül szereztek tudomást. A nemzetközi föltűnést keltő, szírparkázón szellemes és nagyon találó, irodalmi értékű sorozat első része magyar fordításban így szól:

Ki a jó szállodás? Aki szellemében vívó, mint XIV. Lajos, — gourmand, mint Brillat Savarin, — de személyes igényeiben mégis önfeláldozóan puritán, mint egy karthauzi barát.

#

A csillagos égbolt a Mindenség szállójának a hallja. Valószínűleg a Föld benne a bár. Ez az eredeti bár egészen kedélyes lenne, ha nem lenne minden sarkában annyi verekedés.

#

Mennél tovább marad a szálló fiatal, annál hamarabb megöregszik a szállodás. Ugyálszik, hogy a szállodás vérenek átömlészetésére van szükség ahhoz, hogy a Hotel ifjú maradjon.

#

Vannak szállodák, amelyek bámulatos lendületet nyernek, mihelyest a vezető távol van. Ilyenkor tűnik ki, hogy a vezetést nem a zseniális motornak, hanem csak a brutális féknek a szerepét tölti be.

#

Mennél nagyobb tért hódít a kollektívizmus, annál több sikert remélhet az individuálista üzletvezetés.

#

A szálló és az erkölcs gyakran kerülnek egymással sajnálatos konfliktusba. De a dilemma elkerülhető lenne, ha a szállótól nem kívánánk több erkölcsöt, mint a társadalomtól, amelyben élünk.

#

Ha a szállodás koránkeelő, akkor vendégei és hitelezői sokáig és nyugodtan alhatnak.

#

Irgyelünk minden egyes új tanoncot, akit vizsgálva fölveszünk. Még torniszterében fekszik a marsallbot, amelyet mi régen elyesztettünk.

#

Cesar Ritz és Antonio Stradivari lelkieikben rokonok voltak. A halott anyagból mindketten előlünk még sohasem ismert szépségeket és finomságokat varázsolnak elő.

Egy tehetetlen, tehetségtelen szállodagazgató: csekk-fedezet nélkül.

#

— Számolj, kalkulálj, hasonlíts össze! — mondja értelmünk.

— Hagyj engem álmodozni, ábrándokat kergetni, a versenyt túlszárnyalni! — mondja hiúságunk.

#

Mutasd meg nékem kifetetlen számláidat és én megmondom néked, hogy ki vagy.

Idegenforgalmi kirándulás Ecsegpusztára

Tanulmányi kirándulásra hívta meg az idegenforgalmi szerveket Győrffy Kálmán türkevei polgármester a városának tulajdonában levő 5400 holdas Ecsegpusztára. Az volt a helyes célja, hogy a pusztai élet bemutatása után megkérdezze: mi tehető és mi várható idegenforgalmi nézőpontból?

Dr. Tormay Géza, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal elnöke három szakértő munkatársával, továbbá a Székestővárosi Idegenforgalmi Hivatal, az Idegenforgalmi Érdekeltségek Szövetsége, a Kir. Magy. Automobil Club, a Vendéforgalmi Szövetség képviselői jelentek meg. Megállapíthatták, hogy aránylag ez a pusztta nyujja a legtöbbet, ami a valóban pusztai látványokat illeti, mert itt van együtt a legnagyobb gulya és ménes, amelyet nem kell oly óriási területről, mint egyebütt, nagynehezen egy bizonyos helyre összetereálni, úgy, hogy ne essék túlmésszire a kirándulók által elérhető helyről. De egyéb vonzóereje is van. Tormay államtitkár kifejtette, hogy ha nem is nagy külföldi, hát belföldi idegenforgalom kifejlődésére meg van az alap. De ha már szállodát nem tudnak építeni, legalább csárdára van szükség és atéle vendégháza, ahol egyelőre két-három kifogástalan szoba legyen.

Itt is kiderül tehát, hogy a szálloda az idegenforgalom legfontosabb alapja. Most inkább csak egyes rajongók kerülnek Ecsegre, mint a francia Saint Avie, aki Kohinkina francia gyarmatról jött és három héttig vadászott a legnagyobb pusztájával kint a pusztán. Van itt 80 hold szép erdő is, közte 16 hold szilvás és 8 hold fácános. A három méter mély Berettyó-csatorna fürdésre és halászatra is alkalmat nyújt. Elég hamar meg is közelíthető Budapestről Mezőúron vagy Kisújszálláson át (2 $\frac{1}{2}$ óra). Komoly jövedőre számít hat, — ha az odaérkezők elhelyezését biztosítani tudja.

T. K.

Mielőtt tükörszükségletét beszerezné, vagy üvegozést munkálatait kiadná, saját érdekeit kérjen arajánlatot

Tükör- és üveghúrházról

Budapest, VIII. Népszínház ucca 33. Telefonszám: 338-613
Használt belgatükörök nagy választékban

CALDERONI ÉS TÁRSA látszerék

BUDAPEST, V. VÖRÖSMARTY TÉP 1. SZÁM. (Haas-palota)
Telefon: 19-11-40. Alapítva: 1819

Szemüvegek, színházi látszerék a legfinomabb kivitelben
Hőmérők, barométerek, időjelző hőkörök stb. Fényképészeti készülékek és felszerelések nagy választékban

PAPIRKERESKEDÉS

szállodai és vendéglői

irodaszerök, nyomtatványok

RÉGI POSTA - U. 42. (Váci u. sa:ok) TELEFON: 18-70-79

Gondoljunk jövőnkre: lépünk

be a Nyugdíjegyessületbe!

Szent István-ünnepségek

A kilencszázados Szent István-ünnepségek rendezőbizottsága tudósítást küldött lapunknak való közlés végett. A magyar vendéglátóipar szívvel-lélekkel részt vesz a kegyeletes ünnepségekben, illetve sikerük előmozdításának szolgálatában.

Nem szabad soha elfelednünk, hogy a földi korona mellé István király megszerezte magának az égi koronát is, hogy bölcs uralkodásával, keresztény példaadásával s törhetetlen buzgóságával addig pogány népét Krisztus követésére bírta s a keresztúthoz vezette; hogy Magyarországot a Boldogságos Szűz oltalma alá helyezte, s azóta a magyarok hazájukat Regnum Marianumnak nevezik. A Gondviselés Szent István királyt halála után még másképp is kitüntette: jobbkézét, amellyel feddhetetlenül és fáradhatatlanul munkálkodott Isten parancsának végrehajtásán, mindmáig megóvta az enyészettől. Ez a Szent Jobb ma aranya és kristályba foglalva a magyar nép legnagyobb és legistizteltebb ereklyéje, amelyet Budapesten a királyi vár kőtemplójában őrznek. Szent István emlékének halála IX. centenáriumán teljes jubiléris esztendőt szentel a magyarság. A jubileumi év eseményei 1938 augusztus 20-ig tartanak. Nemzeti pompa, keresztény hit, az ősi hagyományokhoz való ragaszkodás jellemzik a jubileumi ünnepségeket. A Szent István jubileumi év programja a következő két hónapban még ez:

Július 3. A Szent Jobb útja Budapestről Szolnokon, Békéscsábán vagy Békésgyulán át Debrecenbe.

Július 4. A Szent Jobb útja Nyíregyházán, Miskolcon át Egerbe, majd Gyöngyösön, Hatvanon át vissza Budapestre.

Augusztus 15. Országos Szent István-ünnepség Esztergomban.

Augusztus 20. Országos Szent Jobb-körmenet Budapesten.

Augusztus 21. Országos Szent István-ünnepség és országgyűlés Székesfehérváron.

Utazási kedvezmények.

A Szent István jubileumra érvényes az Eucharisztikus Világkongresszus utazási igazolványa, amely a következő kedvezményeket tartalmazza:

Nemzetközi kedvezmények úgy egyes mint csoportos utasoknak Magyarországon (50% határtól Budapestre és vissza, Esztergomba, Székesfehérvárra, egy külön balatoni utazásra és még két külön tetszés szerinti belföldi utazásra), Ausztriában (belföldieknek 25—35%, külföldieknek 33%), Bulgáriában (50%), Csehszlovákiában (33%), Esztergombában (visszatutazásnál 50%), Franciaországban (20%), Jugoszláviában (az Eucharisztikus Világkongresszus keretében rendezett Karitászkiállításra a visszautazásnál 50%), Lengyelországban (33%), Lettországonban (a visszautazásnál 50%), Németországban (belföldieknek 20, % külföldieknek 60%), Olaszországban (30%), Romániában (a visszautazásnál 50%), Svájcban (20—55%), Törökországban (30%) stb.

Vízumkedvezményt biztosít Magyarországon, Ausztriában, Hollandiában, Lengyelországban és Németországban.

Az utazási igazolvány Magyarország látvánváloinak megtekintésére 22 kedvezményes szelvény (átlag 50%-os kedvezményrel) tartalmaz. Az igazolvány minden jelentősebb utazási irodában kapható, ahol részletes felvilágosítással szolgálnak az igénybevevőkről.

HEIM LAJOS

speciális póksütémények készítője
VI, SZONDY UCCA 96. TEL.: 1-152-41

MODERN, IZLÉSES, TISZTÁNTARTHATÓ

falon, butoron, portálon a

TERROLUX burkolólemez

minden színben gyártja

MISKOLCZI és TÁRSA

asbesztcement-palagyár

Budapest, V., Alkotmány u. 4. Telefon: 129-044.

Idegenforgalmi fényképkiallítás.

Nagyon gazdag, 682 darabból álló kiállítás látható most a Fővárosi Képtár házában, a gróf Károlyi-palotában.

A BSE fotó-szakosztálya a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal és a Székesfővárosi Alkalmazottak Segítőalapjának Balatonkenesei Udülőtelepe együttesen rendezte a kiállítást, amelynek szobnőnél szebb képei a Fővárosi Képtár földszinti termeinek javarésztét megtöltik. Örömmel láttuk itt annak a bizonyításait, hogy a fényképezés művészi nőjoga mennyire emelkedett Magyarországon és hogy éppen a benünket leginkább érdeklő idegenforgalmi nézőpontok mennyire érvényesülnek.

Nagyon jó hatást tett az utóbbi években az a körülmény, hogy kiváló világlátott személyiségek — részben a magyar közélet kiválóságai — foglalkoznak intenzívebben maguk is fényképezéssel és a látványkörüket megváltásáért, műveltségük, a természet szépségei iránt való fejlettebb érzékük, a sokszor fontosnak mutatózók történelmi vonatkozások észre-vevése és még számos olyan föltétel, amely a hozzáértő és jóízűsű kritikai élmémben megvan, együttesen hozta meg ezt a szép eredményt. A kiállítások és a pályázatok jelentősen hozzájárultak az idegenforgalmi képek, nyomtatványok anyagának javításához.

Elттűttük a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal naptárait öt esztendőn át és most összehasonlítva látjuk a képanyag komoly fejlődését, amely ma már Európa legkülönb hasonló termékeivel vetekedik. Kovács-házy Vilmos tanácsnok maga is kiállított — versenyen kívűl — és hegyi képe, téli hangulat, balatoni tája a magyar nemében egy-egy kis műretek. Épp ezért szakértéssel tud aztán válogatni a sokszorosított anyagban. Dr. Doroghy Farkas Ákos, dr. Goszleth Ernő, dr. Rosta Jánosné, gróf Festetics Pál, a világlapokban is szereplő Dulácska Jenő, sőt maga Szendy Károly polgármester is szerepel remek képeivel versenyen kívűl. A kenesei fölvtételek közül Simonffy János, Adamsky Csomai Elemér, Klell Kálmán, Rétházy Ferenc, Léndár Ernő és mások fotói megkapók. A Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal pályázati anyagából Haffner Géza, dr. Erdélyi János, Szabó Tibor, Horányi Jenő, dr. Balázs Miklós és főkép Vadas Ernő megatlásai köptötték le figyelmünket. A BSE fotószakosztályának képei közt Buzay Béla „Egy turista álma”, Zajtai Ferenc indiai csodás templomjai, dr. Wohl Alpesi kunyhója, Farkas Ákos Törökbiáinta és az angol Bressey Leonhard népviseleti képei válnak ki, de még sok más jó munka említést érdemelne. (T. K.)

Képes album Magyarországról

Végre egy olyan díszmunka, amelyet nyugodtan kezébe adhatunk egészen igényes külföldi személyeknek is. A címlapján Szent István művészi rajzú színezett alakja, ezzel a sokatmondó két számmal: 1038—1938. Szent István jubileumi évében stílszerű ez a fődélkép. Belül pedig a magyar vallásos élet legszebb helyei vonulnak el. De a székesegyházak mélynyomású retek másain kívül a magyar művelődés valamennyi fontos területéről és a népeletről is összegyűjtöttek a legjellemzőbb anyagot.

Eredeti ötlet volt, hogy a Rákóczi szobrárt mutató képre ízléses „fotomontage” útján rákerült Berlioz világhírű hangliemeze, a Rákóczi-induló tartalmazó „Faust elkárhozása” című zeneműből, a szabadságharcos fejedelem és a nagy francia zeneköltő kapcsolataira utalva.

Magyarország szállodái közül a kékesi, a mészai, a illattüredi és a balatonfüredi hotelekről készült jó főtétel. Ritkamód kedvesek a népies képek. Remek például a mezőkövesdi Úrnapi-kép és még egész csomó az ország különféle részeiből. 120 oldalon 129 kép jelent meg, tehát csaknem valamennyi főtétel egészoldalas.

Az Országos Magyar Idegengorgalmi Hivatal hasznos és nagyon szükséges propagandaszókrat az ezzel a méltó kiállítás albummal. Angolnyelvű bevezetője az úri mértéktartás módján említi, hogy One bunch of flowers, de nemcsak egy nyálal vagy bokréta- virág ez, hanem igen gondosan összeállított legművészebb képek hosszú sorozata, amelyek csakugyan ékesen szólnak maguk helyett és a hosszadalmas szöveget egészen fölöslegessé teszik. I. K.

Magyarország fürdői

A magyar fürdőügyek legrégibb illetékes képviselője, a több mint 40 év óta fennálló Országos Balneológiai Egyesület ebben az évben is kiadta Magyarorszag fürdőinek, üdülőhelyeinek, ásványvizeinek ismertetését. Az igazgatónács megbízásából Frank Miklós dr. főtitkár, Kunsti János dr. főorvos és a nemrég elhunyt Rausch Zoltán dr. egyetemi magántanár — tehát három ismertevű, kiváló szakember — állította össze az immár VII. kiadást. Vámosy Zoltán dr. egyetemi tanár, a balneológusok elnöke rövid, de

figyelemreméltó bevezetőt írt. Bacsó Nándor, a Meteorológiai Intézet osztályvezető adjunktusa Magyarország éghajlatáról számol be. Azután valamennyi magyar fürdő leírása következik, mégpedig a vizek hőfokának, összetételének pontos megjelölésével, a gyógyberendezések, látnivalók, szórakozások ismertetésével.

Közi a könyv a szállodák adatait is: hány és milyen szoba van, mennyibe kerül a takas és a penzió, illetve a vendégöl. Pontos leírást találunk itt a gyógyvizekről, ivóforrásokról, hatásokról is, a könyv végén pedig Magyarországnak jól szemléltető fürdőterképe van. A képekkel is tarkított 125 oldalas könyv ára mindössze 50 fillér.

Új szállodai prospektusok

Kétségtelen, hogy az utóbbi években sokkal több prospektus jelent meg nálunk, mint régebben, azaz inkább többféle, de nem elég. Annál nagyobb a jelentősége a budapesti szállók igyekvésének, amellyel csinos, modern és képek dolgában is tetszetős prospektusokat adnak ki, mégpedig nemcsak a saját berendezésüket, árait és egyéb adataikat ismertetve, hanem általában jellegű városképeket is adnak közre. Ezzel a közérdeket szolgálva áldozatkészséget tanúsítanak.

Említést érdemel az is, hogy magyarosan művészi jellegű igyekeztek adni a saját kiadványaiknak. Ilyen például a Dunapalota-szálló finom színészű, csikós címlapja az étlapon és kedves folklor-alakok egész sora a hátlapon, amely főképp az ország néprajzi értékeinek többszínű térképe. A Britannia-szálló címlapján egy délcég varbeli alabárdos alakját közli — Haranghy Jenő mester művét —, hátlapján pedig a jóhumorú kürtös baktart, aki mellett ott áll a puli is. A Continental-szálló prospektusképeinek nagyobb része közérdeklő: a Duna, a királyi palota, a koronázó templom stb. szép mélynyomású képet közli.

Még több ilyen ízléses nyomtatvány bizonyítja a magyar szállóipar vezetőinek helyénvaló felfogását.

A Dunapalota angol ajándékkönyve.

„How to see Budapest” cím alatt finom kiállítású könyvet adott ki vendégei számára a Dunapalota-szálló. Irodalmi nivójú, ötletes bevezető után ismerteti Dunapalota történetét, művészetét, látnivalóit. Azután a kirándulásokról, a fontosabb vidéki városokról és fürdőhelyekről is rövid tájékoztatást nyújt. Marenchik Ottó ezzel újra választékos ízlésű ajándékokat juttat az arravaló külföldi vendégek kezébe. Az ilyen szépen kötött, aranyszegélyű műnyomó-papírra nyomott képes zsebkönyvet emléke is szívesen elteszik és tovább viszik a propagandát, ami nemcsak a szállódnak, hanem az egész országnak javára szolgál.

Abrosz és vlaszonár GYÁRI LERAKATA

BUDAPEST, GRÓF TISZA ISTVÁN UCCÁ 11.

TELEFON: 180-643

Kívánatra utazómat úgy helyben, mint vidékre vételkényszer nélkül elküldöm.

Gundel Károly és a londoni szakács

Emlékeztet, hogy Gundel Károly vezetése alatt milyen komoly sikere volt a magyar szakácsművészetnek külföldön, legutóbb Berlinben. Most egészen más-fajta eredményről értesülünk egy levél útján, amely a Magyar Idegenforgalmi Érdekeltségek Szövetségéhez érkezett. Egy angol bíró járt a mult év tavaszán itt és nagyon jól érezte magát, számos magyar ételt megkedvelt, a Szövetség útbaigazítása nyomán pedig megvásárolta Gundel Károly angolnyelvű szakácskönyvét. Londonban kiderült, hogy csak igazán jó külföldi szakácsok képesek úgy ahogy megcsinálni a recepteket, de az egyébként nem valami változatos képességű angol szakácsnők majdnem mindig elrontották az ételleket. Lassankint alakult ki az a legegyszerűbb és legjobban bevált módszer, hogy magyar szakácsnőket hoztattak ki. A londoni levél elmondja, hogy az illető bíró közvetlen tudomása szerint kb. 11 magyar szakácsnő köszönheti a szerződötését Gundel szakácskönyvének, amely a magyar ételre vonzón hívja föl a figyelmet. Persze van már ennél sokkal több magyar szakácsnő, aki főz odakint, mégpedig gyakran úgy, hogy a Gundel-féle szakácskönyv angol példányát a háziasszony tartja a kezében és jelöli meg, hogy milyen ételt szeretne, egy magyar nyelvű példány pedig a szakácsnőnél van, hogy annak nyomán végre is hajthassa az utasítást.

Az értelmiség alkalmazottak bejelentése.

AZ Ű. N. ZSIDÓTORVÉNY végrehajtási utasításából, amely június 4-én 4350/1938. M. E. szám alatt jelent meg, az iparunk szempontjából figyelembeveendő rendelkezéseket az alábbiakban ismertetjük:

Minden munkaadó köteles 1938 július 31-éig a kerületi előjáróságoknál kapható fehér színű kimutatás-úrlapon az értelmiségi munkakörben 1938. évi március 1-én alkalmazásban állott személyzetét bejelenteni.

A bejelentés szempontjából értelmiségi munkakörben alkalmazottaknak kell tekinteni az irodai és műszaki szolgálatot ellátó tisztviselőket és általában minden olyan alkalmazottat, aki nem altisztí vagy szolgái, avagy szoros értelemben vett testi (fizikai) munkát végez. A bejelentési kötelezettség nemcsak a rendszeresen foglalkoztatott személyzetre terjed ki, hanem be kell jelenteni az esetenként ismétlődő foglalkoztatott személyzetet is.

A kimutatásban elküldőntve fői kell még venni a következők alkalmazottakat is:

- tekintet nélkül iskolai végzettségükre, a munka kiosztásában, irányításában, felügyeletében, ellenőrzésében és átvételében működő művezetőket;
- azokat a nyugdíjasokat, akiket munkaadójuk nyugdíjaztatásuk után is foglalkoztat, még pedig tekintet nélkül arra, hogy ezért külön díjazásban részesülnek-e;

c) a nem értelmiségi munkakörben foglalkoztatott olyan alkalmazottakat, akik középiskola vagy közép-fokú iskola negyedik osztályát elvégezték, vagy akiknek ennél magasabb iskolai végzettségük van.

A z ö l d s z í n ű kimutatás-úrlapon azokat kell bejelenteni, akik 1938 március 1-e után a szolgálatból kiléptek, vagy ugyanannál a munkaadónál nem értelmiségi munkakör alkalmazásba léptek át.

A r ö z s a s z í n ű kimutatás-nyomtatványon kell bejelenteni azokat az alkalmazottakat, akik 1938 március 1-e után léptek a munkaadó szolgálatába, vagy pedig ezen időpont után minősítették át értelmiségi munkakör alkalmazottakká.

Minden évben február és augusztus 15-éig kell sárgaszínű kimutatáson bejelenteni a január 31-éig, illetve július 31-éig beállított és az értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottakat érintő személyi változásokat. Ezt a változási bejelentést elsősorban

KREIBICH személyzetelhelyező Iroda
Budapest, IV, Molnár uca 12. Telefon: 185-466

Harmincezer lakosú, fő vasúti-és autóvonalon fekvő, nagy-környékű, erősen fejlődésben lévő, **étnék nekvedelmi forgalmi közegben** teljesen újonnan átalakított s minden komforttal berendezett, vízvezetékkel: ellátott

12 szobás emeletes szálloda-étterem és kávéház

minimális adóval, előnyös feltételekkel,

73.000.— pengőért eladó.

Illetékmentesen átírható. Átvételhez 35.000 pengő elegendő. Az épületben két kiadott üzethelyiség és hatalmas pince van. — Ajánlatok „Egyedülálló üzlet” jellegre **TENZER HIRDETŐJÉBE**, Budapest, IV, Szervita tér 8. szám.

Príma szlovéniai tőgyfából **boroshordók** minden nagyságban, ügyszintén **borfőcsérek**, borkännák és szűretelő kádok

Laposa András

kádármester, VIII, Kálvária tér 13. Telefon: 137-457

SPRINGUT HENRIK

UTÓDA OFNER MÁRTON — TOJÁNSÁGKERESKEDŐ

Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója.

Budapest, VI, Vasvári Pál uca 10. sz. Telefon: 121-754

1939 február 15-éig kell megtenni, az 1939 január 31-ig előfordult változásoknak megfelelően.

A munkavállalók a bejelentéshez szükséges adatokat és igazoló okiratokat a munkaadó rendelkezésére bocsátani tartoznak. A bejelentéshez okiratokat nem kell csatolni.

A bejelentések illetékmentesek és azok legkésőbb 1938. évi július 31-éig az Ertelemiségi Munkanélküliség Kormánybiztosához (Budapest, V, Klottid uca 10/c) nyújtandók vagy küldendők be.

A bejelentésben foglalt adatokat csak eredeti okiratok (születési anyakönyvi kivonat, illetőleg születési bizonyítvány, az izraelita hitfelekezethez való kilépést igazoló bizonyítvány, annak a lelkésznek a bizonyítványa, akinél az átírás befejeztetett, hadigondozási bizonyítvány) alapján szabad az osszetogló nyilvántartásba bejegyezni. Tűzharcosnak csak azt szabad feltüntetni, akinek születési vagy házassági anyakönyvébe a „tűzharcos” megjelölést bejegyezték, vagy aki e minőségét a „tűzharcos”-megjelölés anyakönyvi bejegyzéséről szóló 37.000/1938. B. M. számú rendelet 1. §-a 1—4. pontjában foglalt rendelkezéseknek megfelelően igazolja. Nem szabad tűzharcosnak bejegyezni és ha bejegyezték, a tűzharcosok közül törölni kell azt, akit büntett miatt, vagy az állami és társadalmi rend hatályosabb védelmére szóló 1921. III. tc.-be ütköző vagy valogyon elleni vétség miatt jogerősen elítéltek (1938. IV. tc. 21. §).

Az alkalmazás minőségére és az alkalmazott járandóságaira (juttatásokra) vonatkozó adatokat a munkaadó könyveinek vagy egyéb eredeti okiratainak tartalmával megegyezően kell a kimutatásokban feltüntetni.

A bejelentéseket cégszerűen kell aláírni. Ha a vállalat tulajdonosa külföldön lakik, vagy egyéb akadály miatt nem írhatja alá a bejelentést, helyette — az akadály feltüntetésével — megbízottja jár el.

A kormánybiztos a bejelentések alapján megállapítja, hogy a munkaadónak értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottai közül hányan tartoznak az 1938. XV. tc. 4. §-ának első bekezdése alá eső személyek körébe és ezek illetményei (akár pénzben, akár természetben bármely címen kapott juttatások) milyen arányban állanak a vállalat értelemiségi munkakörben foglalkoztatott többi alkalmazottjának illetményeivel. A megállapításban a művezetőket figyelem kívül kell hagyni.

Bejelentett adatok ellenőrzése céljából a kormánybiztos a munkaadótól vagy alkalmazottjától felvilágosítást kívánhat és a bejegyzés alapjául szolgáló okiratok, vállalati könyvek és főljegyzések tekmutatását követelheti.

Ha az 1938. XV. tc. 4. §-ának első bekezdése alá eső személyek száma vagy illetményeinek összege az értelmiségi munkakörben foglalkoztatott többi alkalmazottak számához vagy illetményei összegéhez mérve hús százalékánál nagyobb, az idézett 4. § első része alá eső személyeknek — a kormánybiztos útmutatásai alapján — számarányát, illetve az illetmények arányát legalább félelvénként (minden évben június 30-áig és december 31-éig) egyenletesen

Kapható:

BERKOVITS
papírárnyvár
kávészár, éttermi
és cukrászati
kellékek

BUDAPEST,
VII, SIP UCCA 4.
Telefon: 142-531.

BEKA
TÖRTÉNYTÁJÓ KÜLÖNLEGESEK
BEKA

akként kell csökkenteni, hogy a hús százalékos arány 1943. évi június 30-áig előressék.

Minden munkavállaló köteles a kormánybiztos föltett kérdéseire válaszolni, s a kívánt felvilágosításokat a valósághoz híven tartozik megadni. A munkavállalók a felvilágosítások megadásától vagy panaszaik előterjesztésétől eltiltani, vagy valótlan felelet adására rábírní nem szabad. A munkaadó vagy megbízottja a vállalatában végzett ellenőrzésnél a kormánybiztoshoz vagy kiküldöttjéhez kísérőül csatlakozhatik, ez azonban, ha szükségesnek látja, az egyes munkavállalókat tanuk nélkül is kihallgathatja.

Két hónapig terjedhető elzárásra, valamint nyolcezer pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntelhető az, aki az idézett tc. illetve rendelet határozatait nem tartja be, illetve azokat megszegi.

Üzletáthelyezések hatósági díjai.

AZ IPOK KOZBENZÁRÁSÁRA az iparügyi minisztérium megkereste a pénzügyminisztériumot, hogy az iparhatóságoknál történő üzlet-, illetve áthelyezési bejelentések illetékmentes legyenek.

A pénzügyminisztérium 40.691/XI. a. 1938. szám alatt arról értesítette az iparügyi minisztériumot, hogy az az iparos, aki beadványában hatósági szélességi bizonyítványt csatol, az az illeték-jegyzék 85. tétele 12 pontja értelmében illetékmentes beadványt jelentheti be az elsőkötő iparhatóságnak az üzletelhelye vagy műhelye áthelyezését.

Továbbá a most érvényben levő jogszabályok értelmében az a bejelentések, amelyek oly üzletáthelyezésekre vonatkoznak, amelyeknél új iparengedély vagy iparigazolvány kiállítása szükséges, Budapestén 5 P, 100.000 leltet meghaladó népességű városban v. községben 3 P, 50—100.000-ig terjedő népességű városban vagy községben 2 P, egyéb helyeken 1 P, vagyis olyan összegű illeték alá esnek, mint amely összegű illeték az iparigazolvány és iparengedély első kiállítása iránti kérvényben rovándók le.

Ipari és kereskedelmi ügyosztály a fővárosban.

SZENDY KÁROLY polgármester visszaállította a korábban a közlekedésügyi osztályhoz csatolt ipari és kereskedelmi ügyosztályt. Az új ügyosztály megszervezésére Beliczay Imre tanácsnok kapott megbízást. Beliczay Imre tanácsnok közigazdasá-

iff. Grünwald Mór

Ferenc József rakpart 8. Tel.: 1-843-39. — Üveg és porcellán.

Kohn Mór

f. ü. v. közvelítai az összes vendéglői és szállodai személyzetet. — Megbízható feliróket és konyhai személyzetet. — Budapest, VIII., Kákézi út 47. sz. — Telefon: 1—339—21

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLI
„GIESS“

Minősége,
kellő mély íz,
világhírű!

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLI
„GIESS“

világ kitünően képzett vezető tiszviselője, akit bizalommal köszöntünk új helyén.

Kihálásra ítélt italméresi helyiség.

A pénzügyigazgatóság 140.921/1938. és 140.980/1938. V. főszám alatt közölte, hogy a pénzügyminisztérium 81.627/1938, illetve 81.567/1938. XV. főszámú rendeletével a

VIII, Német ut. 32. sz. a. és a.
VIII, Népszínház ucca 34. sz. a.

helyiséget italméresi szempontból tiltott helyiséggé minősítette.

Erre a helyre italméresi engedély nem adható; az ilyen kérelmet a pénzügyigazgatóság tárgyalás nélkül végérvényesen el fogja utasítani.

A munkakönyvek kötelező be- és kijelentése.

AZ 1884. ÉVI XVII. TC. 103. és 196. §-ai intézkednek az alkalmazott munkakönyveinek kötelező be- és kijelentéséről:

„A munkabalepés alkalmával köteles a főnök a munkakönyvet az alkalmazottól átvenni és az alkalmazott alkalmazását a munkakönyv bemutatásával legkésőbb két héttel a alatt az ipartestületnél bejelenteni. A munkából kilépéskor a főnök a kilépést az iparhatóságnak bejelenti a munkakönyvet a kilépő alkalmazottnak átadja.”

Főhívjuk tagjaink figyelmét mind a saját, mind az alkalmazottak érdekében, hogy a kötelező be- és kijelentések mindenkor tegyenek eleget, mert ipartestületünk a közel jövőben a polgármester úr rendelkezésére és felhívására ellenőrizni fogja a törvény fenti intézkedésének megtartását s aki rendelkezésnek nem tesz eleget, az ellen a kihágási eljárást kénytelen leszünk megindítani.

A segédidő utólagos igazolásához megkívánt OTI- és MABI-bizonyítványok.

A segédi szakbavágy munkával eltöltött időnek a segédekrol vezetelt lajstromba, valamint záradék alakjában a segéd munkakönyvébe való utólagos bevezetésénél történt szabálytalanságok megszüntetése céljából a kereskedelemügyi miniszter 40.159/1937. I. a. K. K. M. sz. rendeletével úgy intézkedett, hogy az ipartestületek az Országos Társadalombiztosító Intézet és a Magánalkalmazottak Biztosító Intézete által kiállított bizonyítványok alapján a segédi szakbavágy gyakorlatot a segéd munkakönyvében utólagosan csak akkor igazolják, ha a bizo-

Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt vendéglőkben
nélkülözhetetlen

nyítványok tartalma szerint az említett intézeteknél a be- és kijelentés a segédi szakbavágy gyakorlatnak az igazolást kérő által megjelölt kezdő- és végpontja után legfeljebb nyolc nappal történt, valamint ha az ipartestület rendelkezésére álló egyéb adatok a bizonyítvány adataival ellentétben nem állanak.

Ha az OTI vagy a MABI által kiállított bizonyítvány a be- és kijelentés időpontjára vonatkozóan tájékoztatást nem nyújt, az ipartestületek az említett intézetektől ezekre az adatokra vonatkozóan tájékoztatást nem kívánhatnak s ilyen esetekben az utólagos igazolást kérelmezőt megfelelő új bizonyítvány bemutatására kell felszólítani.

Korcsmákban máshonnan hozott meleg ételt sem szabad kiszolgálni.

A MÁSODFOKÚ RENDŐRI büntetőbíróság a korcsmáros terhelte vendéglősipar jogosulatlan gyakorlása miatt büntette a következők megokolásával:

„Az elsőfokú ítélet indokainál fogva helybenhagyom annál is inkább, mert a terheltnek az eljárás többi adataival összhangban álló beismeréséből — mely szerint vendégeinek meleg virstilt formával vagy mustárral szolgált ki —, amint az üzlet-helyiségben kifüggesztett táblán hirdette is, bizonyítva láttam a kihágási cselekmény elkövetését.

Terheltnek a bejelentett újabb tanu kihallgatására vonatkozó kérelmének, tekintettel a teljesen tisztázott tényállásra, helyi nem adhattam.

Azon fellegbebeszélbeli védekezését, hogy a kiszolgáltott meleg virstilt nem a terhelt korcsmáros adta, hanem egy szomszédos hentesitől hozatta, figyelembe szintén nem vehetem, mert a terhelt a 78.000/1923. K. M. sz. rendelet 130. §-a értelmében a vendéglősipari üzletkörébe vágó tevékenységet a meleg etelek kiszolgáltatásával rejtejtte ki és cselekményének az elbírálásánál közömbös az a körülmény, hogy ki szállította, illetőleg készítette el a kiszolgáltott ételt.”

Az ítéletet a Kihágási Tanács 5230/1937. kih. sz. végzésével helybenhagyta.

NAGY ÉS EICHNER R. T.

Szalámi, kolbászaru és hiskonzervek. — Főüzlet és étterem: BUDAPEST, VI, VILMOS CSÁSZÁR ÚT 9. SZÁM. TELEFON: 12-48-36.

MEZŐGYÁNI
PEZSGÓGYÁR

BUDAPEST, VII, ALMÁSSY UCCA 5. TEL. 141-199

Apricot barackfűz édes, félédes
For-You száraz
Mezőgyáni Casino édes
Cremait Rose vörös, édes
Prímadonna édes
Múltóságos félédes

Elsőrangú francia módra készült pezsgő.
Minősége kiváló.
Ára megközelíthetetlen olcsó.

Gondoskodjunk arról, hogy a zenekarvezető zenészeit a MABI-ba vagy az OTI-ba bejelentse!

1939 február 15-éig kell megtenni, az 1939 január 31-ig előfordult változásoknak megfelelően.

A munkavállalók a bejelentéshez szükséges adatokat és igazoló okiratokat a munkaadó rendelkezésére bocsátani tartoznak. A bejelentéshez okiratokat nem kell csatolni.

A bejelentések illetékmentesek és azok legkésőbb 1938. évi július 31-éig az Ertelemiségi Munkanélküliség Kormánybiztosához (Budapest, V, Klottild uca 10/c) nyújthatók vagy küldendők be.

A bejelentésben foglalt adatokat csak eredeti okiratok (születési anyakönyvi kivonat, illetőleg születési bizonyítvány, az izraelita hitfelekezetből való kilépést igazoló bizonyítvány, annak a lelkésznek a bizonyítványa, akinél az átírás befejeztetett, hadigondozási bizonyítvány) alapján szabad az összefoglaló nyilvántartásba bejegyezni. Tűzharcosnak csak azt szabad feltüntetni, akinek születési vagy házassági anyakönyvébe a „tűzharcos” megjelölést bejegyezték, vagy aki e minőségét a „tűzharcos”-megjelölés anyakönyvi bejegyzéséről szóló 37.000/1938. B. M. számú rendelet 1. §-a 1—4. pontjában foglalt rendelkezéseknek megfelelően igazolja. Nem szabad tűzharcosnak bejegyezni és ha bejegyezték, a tűzharcosok közül törölni kell azt, akit büntetett, vagy az állami és lárdsádelmi rend hatályosabb védelméről szóló 1921. III. tc.-be ütköző vagy vagyon elleni vétség miatt jogerősen elítéltek (1938. IV. tc. 21. §).

Az alkalmazás minőségére és az alkalmazott járandóságaira (juttatásokra) vonatkozó adatokat az munkaadó könyveinek vagy egyéb eredeti okiratoknak tartalmával megegyezően kell a kimutatásokban feltüntetni.

A bejelentéseket cégszerűen kell aláírni. Ha a vállalat tulajdonosa külföldön lakik, vagy egyébké akadály miatt nem írhatja alá a bejelentést, helyette — az akadály feltüntetésével — megbíztottja jár el.

A kormánybiztos a bejelentések alapján megállapítja, hogy a munkaadónak értelemiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottai közül hányan tartoznak az 1938. XV. tc. 4. §-ának első bekezdése alá eső személyek körébe és ezek illetményei (akár pénzben, akár természetben bármely címen kapott juttatások) milyen arányban állanak a vállalat értelemiségi munkakörben foglalkoztatott többi alkalmazottjának illetményeivel. A megállapításban a művezeteket figyelmen kívül kell hagyni.

Bejelentési adatok ellenőrzése céljából a kormánybiztos a munkaadótól vagy alkalmazottjától felvilágosítást kívánhat és a bejegyzés alapjául szolgáló okiratok, vállalati könyvek és főljegyzések felmutatását követelheti.

Ha az 1938. XV. tc. 4. §-ának első bekezdése alá eső személyek száma vagy illetményeinek összege az értelemiségi munkakörben foglalkoztatott többi alkalmazottak számához vagy illetményei összegéhez mérve hús százaléknál nagyobb, az idézett 4. § első része alá eső személyeknek — a kormánybiztos útmutatásai alapján — számarányát, illetve az illetmények arányát legalább félévenként (minden évben június 30-áig és december 31-éig) egyenletesen

Kapható:

BERKOVITS
papírúgygyár
kávészőlő, étter-
mi és cukrászati
kellékek
BUDAPEST,
VII, SIP UCCA 4.
Telefon: 142-531.

BEKA
TÖLTŐFÜVŐJÓ KÜLÖNLEGES
OLÉKA

akként kell csökkenteni, hogy a hús százalékos arány 1943. évi június 30-áig elérjék.

Minden munkavállaló köteles a kormánybiztos föltett kérdéseire válaszolni, s a kívánt felvilágosításokat a valósághoz híven tartozik megadni. A munkavállalók a felvilágosítások megadásától vagy panaszaik előterjesztésétől eltiltani, vagy valótlan felelet adására rábírní nem szabad. A munkaadó vagy megbízottja a vállalatban végzett ellenőrzésnél a kormánybiztoshoz vagy kiküldöttjéhez kísérőül csatlakozhatik, ez azonban, ha szükségesnek látja, az egyes munkavállalókat tanuk nélkül is kihallgathatja.

Két hónapig terjedhető elzárásra, valamint nyolcezer pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető az, aki az idézett tc. illetve rendelet határozatait nem tartja be, illetve azokat megszegi.

Üzletelhelyezések hatósági díjai.

AZ IPOK KÖZBENJÁRÁSÁRA az iparügyi minisztérium megkereste a pénzügyminisztériumot, hogy az iparhatóságoknál történő üzlet, illetve áthelyezési bejelentések illetékmentes legyenek.

A pénzügyminisztérium 40.691/XI. a. 1938. szám alatt arról értesítette az iparügyi minisztériumot, hogy az az iparos, aki beadványában hatósági szegénységi bizonyítványt csatol, az az illeték-jegyzék 85. tétele 12. pontja értelmében illetékmentes beadványát jelentheti be az elsőfokú iparhatóságnak az üzletelhelye vagy műhelye áthelyezését.

Továbbá a most érvényben levő jogszabályok értelmében azok a bejelentések, amelyek oly üzletelhelyezésre vonatkoznak, amelyeknél új iparengedély vagy iparigazolvány kiállításra szükséges, Budapesten 3 P, 100.000 leltet meghaladó népességű városban v. községben 3 P, 50—100.000-ig terjedő népességű városban vagy községben 2 P, egyéb helyeken 1 P, vagyis olyan összegű illeték alá esnek, mint amely összegű illeték az iparigazolvány és iparengedély első kiállítása iránti kérvényben rovándók le.

Ipari és kereskedelmi ügyosztály a fővárosban.

SZENDY KÁROLY polgármester visszaállította a korábban a közlekedésügyi osztályhoz csatolt ipari és kereskedelmi ügyosztályt. Az új ügyosztály megszervezésére Beliczay Imre tanácsnok kapott megbízást. Beliczay Imre tanácsnok közgazdasá-

iff. Grünwald Mór

Ferenc József rakpart 8. Tel.: 1-843-39. — Üveg és porcellán.

Kohn Mór

f. ü. v. közvelíti az összes vendéglői és szállodai személyzetet. — Megbízható felirásokat és könyvai személyzetet. — Budapest, VIII., Kákóczi út 47. sz. — Telefon: 1—339—21

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLI
„GIESS“

Minősége,
kellő mélysége,
világhírű!

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLI
„GIESS“

világ kitünően képzett vezető tisztviselője, akit bizalommal közszíntünk új helyén.

Kihálásra ítélt italméresi helyiség.

A pénzügyigazgatóság 140.921/1938. és 140.980/1938. V. főszám alatt közölte, hogy a pénzügyminisztérium 81.627/1938, illetve 81.567/1938. XV. főszámú rendeletével a

VIII, Német ut. 32. sz. a. és a
VIII, Népszínház ucca 34. sz. a.

helyiséget italméresi szempontból tiltott helyiséggé minősítette.

Erre a helyre italméresi engedély nem adható; az ilyen kérelmet a pénzügyigazgatóság tárgyalás nélkül végérvényesen el fogja utasítani.

A munkakönyvek kötelező be- és kijelentése.

AZ 1884. ÉVI XVII. TC. 103. és 196. §-ai intézkednek az alkalmazott munkakönyveinek kötelező be- és kijelentéséről:

„A munkabírápés alkalmával köteles a főnök a munkakönyvet az alkalmazotttól átvenni és az alkalmazott alkalmazását a munkakönyv bemutatásával legkésőbb két héttel a tartástól az ipartestületnél bejelenteni. A munkából kilépéskor a főnök a kilépést az iparhatóságnak bejelentni a munkakönyvet a kilépő alkalmazottnak átadja.”

Főhívjuk tagjaink figyelmét mind a saját, mind az alkalmazottak érdekében, hogy a kötelező be- és kijelentések mindenkor tegyenek eleget, mert ipartestületünk a közel jövőben a polgármester úr rendelkezése és felhívására ellenőrizni fogja a törvény fenti intézkedésének megtartását s aki a rendelkezésnek nem tesz eleget, az ellen a kihágási eljárást köztörvényszék kezdeményezheti.

A segédidő utólagos igazolásához megkívánt OTI- és MABI-bizonyítványok.

A segédközbürokrácia munkával eltöltött időnek a segédokról vezetett lajstromba, valamint záradék alakjában a segéd munkakönyvébe való utólagos bevezetésénél történt szabálytalanságok megszüntetése céljából a kereskedelemügyi miniszter 40.159/1937. I. a. K. K. M. sz. rendeletével úgy intézkedett, hogy az ipartestületek az Országos Társadalombiztosító Intézet és a Magánalkalmazottak Biztosító Intézete által kiállított bizonyítványok alapján a segédközbürokrácia gyakorlatot a segéd munkakönyvében utólagosan csak akkor igazolják, ha a bizo-

Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt vendéglőkben
nélkülözhetetlen

nyítványok tartalma szerint az említett intézeteknél a be- és kijelentés a segédközbürokrácia gyakorlatnak az igazolást kérő által megjelölt kezdő- és végpontja után legfeljebb nyolc nappal történik, valamint ha az ipartestület rendelkezésére álló egyéb adatok a bizonyítvány adataival ellentétben nem állnak.

Ha az OTI vagy a MABI által kiállított bizonyítvány a be- és kijelentés időpontjára vonatkozóan tájékoztatást nem nyújt, az ipartestületek az említett intézetektől ezekre az adatokra vonatkozóan tájékoztatást nem kívánhatnak s ilyen esetekben az utólagos igazolást kérelmezőt megfelelő új bizonyítvány bemutatására kell felszólítani.

Korcsmákban máshonnan hozott meleg ételt sem szabad kiszolgáltatni.

A MÁSODFOKÚ RENDŐRI büntetőbíróóság a korcsmáros terhelte vendéglősipar jogosulatlan gyakorlása miatt büntette a következő megokolással:

„Az elsőfokú ítélet indokainál fogva helybenhagyom annál is inkább, mert a terheltnél az eljárás többi adataival összhangban álló beismeréséből — mely szerint vendégeinek meleg virstilt formával vagy mustárral szolgált ki —, amint az üzleti helyiségben kiüggesztett táblán hirdette is, bizonyítva láttam a kihágási cselekmény elkövetését.

Terheltnél a bejelentett újabb tanu kihallgatására vonatkozó kérelmének, tekintettel a teljesen tisztázott tényállásra, helyt nem adhattam.

Azon felbontásbeli védekezését, hogy a kiszolgáltatt meleg virstilt nem a terhelt korcsmáros adta, hanem egy szomszédos henteslő hozta, figyelembe szintén nem vehetem, mert a terhelt a 78.000/1923. K. M. sz. rendelet 130. §-a értelmében a vendéglősipar üzleikörébe vágó tevékenységet a meleg étetek kiszolgáltatásával tejtette ki és cselekményének az elbírálásánál közömbös az a körülmény, hogy ki szállította, illetőleg készíttette el a kiszolgáltattott ételt.”

Az ítéletet a Kihágási Tanács 5230/1937. kih. sz. végzésével helybenhagyta.

NAGY ÉS EICHNER R. T.

Szalámi, koltbászaru és hískonzervek. — Főüzlet és étterem: BUDAPEST, VI, VILMOS CSÁSZÁR ÚT 9. SZÁM. TELEFON: 12-48-36.

MEZŐGYÁNI PEZSGÓGYÁR

BUDAPEST, VII, ALMÁSSY UCCA 5. TEL. 141-199

Apricot barackfűz édes, féledés
For-You száraz
Mezőgyáni Casino édes
Cremant Rosa vörös, édes
Prímadonna édes
Méltóságos féledés

Elsőrangú francia módra készült pezsgő.
Minősége kiváló.
Ára megközelíthetetlen olcsó.

Gondoskodjunk arról, hogy a zenekarvezető zenészeit a MABI-ba vagy az OTI-ba bejelentse!

ELŐJÁRÓSAI ÚLÉST — a nyári melegre való tekintettel — július és augusztus hónapokban nem tartunk.

A szakács-munkaközvetítő.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK KÖRE értesíti tagjainkat, hogy a nyári szabadságolások miatt a munkaközvetítője folyó évi július 1-étől augusztus 15-éig délelőtt 9 órától délután 2 óráig vehető igénybe.

Idegenforgalmunk 1938 első harmadában.

Most jelent meg a Székesfőváros Statisztikai Hivatalának kimutatása Budapest idegenforgalmáról 1938 január—április havában. Érkezett összesen 66.760 idegen (1937-ben 64.456). Németországból jött 9380 (1937-ben 12.579), Ebből Ausztria 4754 (1937-ben 6516), Angliából érkezett 1081 (1937-ben 1537); Olaszországból 1143 (1937-ben 1801); Svédországból 519 (1937-ben 440); Lengyelországból 1160 (1937-ben 558); Franciaországból 630 (1937-ben 760); Jugoszláviából, Romániából és Csehszlovákiából valamivel többen érkeztek mint tavaly; de a különbség nem jelentős. Viszont a Jugoszláviának, Csehszlovákiának és Romániának ítélt magyar területekről kevesebben jöttek.

Csonkama gyors ország területéről 35.338 személy érkezett Budapestre (1937-ben 30.254); tehát az emelkedés meg mindig nem kielégítő. (T.)

Az új telefonkönyv és a vendéglősök.

A minap megjelent az új telefonkönyv, hivatalos nevén: A budapesti egységes hálózat (Budapest és környéke) befűrészes távbeszélő névsora. Jóval vastkosabb mint a régi, de a benne felsorolt vendéglők száma kevesebb lett és ez a kis adat is a fővárosi vendéglők és korcsmák gazdasági helyzetét jellemzi.

A szaknévsor 125. oldalán közli a „korcsmák” névsorát. Ebben 96 név és telefonszám van. A 124. oldalán látjuk a „Konyhák” listáját s itt 62 nevet találunk. A befűrészes névsor 53. oldalán sorolják föl a székesfővárosi főzőkonyhákat: 1. Augusztá-telep. 2. Gróf Haller u. 3. 3. Kassai út 74. 4. Kisstáció u. 8. 5. Mária Valéria-telep, 78. barák. 6. Zita-telep. Előkelően külön van az „Étkeztetési és vagyis a főváros nagy vendéglői üzeme (IV. Központi vörsháza).

A titkos kilőzések, „házikoszt”-osok meghűződnak a befűrészes névsor érdekében.

A „Vendéglők és éttermek” névsóra a szaknévsor 239. oldalán kezdődik és betűtil a 240. oldal; továbbá a 241. oldal nagy részét. A korcsmák és konyhák némelyike ismétlődik itt s valamennyi együtt 233 nevet, címet ad ki. Néhány régi derék vendéglős nevént már hasztalanul keressük.

A „Szállodák” névsorában a 200—201. oldalon 71 nevet látunk. A „Penziók” (170—180. oldal) 134 címet olvashat.

„HYDROXYGEN“

fertőtlenítőtől fertőtlenít, tisztít, szagtalanít, rovaroktól mentesít.

A tisztviselők munkaviszonyának ellenőrzése.

AZ IPARÜGYI MINISZTER a 3000/1938. Ip. M. Sz. rendelet 37. és 38. §-ai alapján az ipar és kereskedelem egész területére kiterjedő feladatkörrel bizottságot állított fel. A bizottság feladata a tisztviselők munkaviszonyának ellenőrzése.

A bizottság elnöke: dr. báró Babarczy István székesfővárosi tanácsnok;

elnökhelyettes: dr. Kállay Albert sztfv. tanácsjegyző;

munkaadó tagok: vitéz dr. Jármy Pál, a TEBE főtitkára, vitéz Tasnády Szűts Andrács kormánytanácsos és dr. Véghe Jenő, a GyOSZ. titkára;

munkavállaló tagok: dr. Cselényi Pál, a Magánalkalmazotti Szervezetek Nemzeti Blokkjának elnöke, Gaspár Árpád, a Magyarországi Magán tisztviselők Szövetségének titkára, Szablay János, a Magánalk. Nemzeti Szövetségének elnöke.

Utazási kedvezmények olaszországi nászutasoknak.

A nagyközönség körében kellemes meglepetést keltett és propaganda-szempontból is hasznos ötlet az olasz intézkedés, amely az ország összes vasúti vonalain 70%-os kedvezményt ad a nászutasoknak. A kedvezmény az ezüst- és aranylakodalmas utasokra is kiterjed. Egyetlen feltétele az, hogy az utazás során Rómát is érinteni kell. A kedvezmény az olasz határállomástól kezdődve bármely vonat II. és III. osztályán igénybe vehető. A kiutazás bármelyik határállomáson történhetik. A kedvezmény igénybevételehez hivatalos igazolás szükséges, amelyet a házasságkötés, illetőleg az ezüst- vagy aranylakodalom napjától számított 15 napon belül kell kérni az olasz konzulátusoktól, vagy a külföldi ENIT-irodáktól. A kedvezményes menetjegyek 30 napig érvényesek.

Ujabb kedvezmény a külföldiek és a külföldön élő olaszok részére az, hogy legalább 6 együtt utazó személy 25% engedményt kaphat a hálókocsi-árából, ha mind az odautazásokról, mind a visszautazásokról igénybe veszik a hálókocsit. 8 személyből álló csoport csak odautazás esetén is megkaphatja ezt a hálókocsi-kedvezményt.

Egyiptom és Magyarország.

Az utóbbi években fokozódó érdeklődés mutatkozik az egyiptomiak részéről Magyarországról iránt. Ez jelentős mértékben annak a munkának következménye, amelyet dr. Magurányi Jenő szállodaigazgató végez odakint. Az egyiptomi társadalom számos előkelősége érkezett Magyaránál biztatására hozzánk. Most a „Revue des Conférences Françaises en Orient” című tekintélyes folyóirat egyik számát kaptuk meg, amely az ő révén közel tizenhat fényképpel érdekesebbé tett tanulmány. Ez tulajdonképpen egy előadás szövege, amelyet M. Albert Saltiel mondott el Kairóban s mindvégig nagy melegséggel szót Magyarország történelmi és idegenforgalmi értékeiről.

**JÁTSSZUNK
PIATNIK-
KÁRTYÁVAL**

Ha üzletét, vállalatát eladni óhajtja, vagy üzletet venni szándékozik, bizalommal forduljon

SZEDERKÉNYI JÁNOS kizárólag szállodák, kávéházak, vendéglők és testvéreimkedő adásvételi irodájához.
Budapest, XI, Horthy Miklós út 72. szám., főtelefont 3 Telefon: 456-023, diszkrét szakértelmi levelezés.

LIFT Freissler Antal

BUDAPEST, VI., HORN EDE UCCA 4. SZÁM

Alapítva: 1896-ban
Felvonó- és Gépgyár Rt.12.000 felvonó
működésbenMindennemű személy- és teherfelvonók, személy- és
teherpaternosterek, felügyelet, karbantartás, javítás

Uj angol lap Budapesten.

Tóth Árpád tanár „The Pioneer” cím alatt angolnyelvű folyóiratot indított, amely részben az idegenforgalom érdekeit is szolgálja. Első hozzájár beküldött számában a többi között „Hungarian Cookery” cím alatt a leginkább jellegzetes magyar ételeket ismerteti.

Olaszországi úti tanácsadó.

EZZEL A CIMMEL új kiadás jelent meg az olasz népművelési minisztérium idegenforgalmi osztályának ellenőrzése alatt az Itáliát járó magyar közönség számára írt zsebkönyvből. A szerkesztőség pályázatot hirdet 3 kétételes ingyenes olaszországi utazásra. Szívesen fogadják, ha szállodák alkalmazottai, fiatal gyakornokok, de tapasztaltabb szállodai és vendéglői szakmabeliek is pályáznak. Röviden leírandó, hogy mi volt a pályázó legnagyobb élménye Olaszországban, hogy mi fogta meg leginkább a figyelmét. Ez az első pályázat. A második olyan utasoknak szól, akik megokolják, hogy melyik olasz város vagy fűrdő, illetve üdülőhely tetszett neki leginkább. A harmadik: az olasz utazás alatt készült legjobb fényképfelvételeit jutalmazza. A nyertesek 2 hétig díjtalanul tartózkodnak Itáliában; utazásuk is díjtalan. Pályázní 1938 december 1-ig lehet érdeklődni a címre: Olaszországi úti tanácsadó szerkesztősége, Budapest, IV, Molnár ucca 35. A bizottság tagjai az olasz kormány és a magyar idegenforgalmi szervek képviselői, valamint dr. Strauss Jenő szerkesztő.

Maga az útkönyv 208 oldalán közli az ajánlható szállodák adatait, az utazás különféle tudnivalóit, eseménynaport, a magyar történelmi és művészeti értékek érdekes leírását, a képtárak és múzeumok, a szórakozások, a strandolás, a gyógykezelés, a vasúti kedvezmények jegyzékét. Olasz sórtárt és száz fontosabb olasz mondatot is. A gondos összeállítás Strauss Jenő dr. műve.

Vendégnap Tübingenben.

A német sajtó közli, hogy a tübingiai tartományi idegenforgalmi szövetség kezdeményezésére néhány évvel ezelőtt megszervezett „tübingiai vendégnapot” idén július 2-án és 3-án fogják a tartomány valamennyi idegenforgalmi községében megülni. Ezt a két napot egész Tübingia a vendégek ünnepelésének szenteli. Az egyes községek vetekednek egymással, hogy mennyi figyelmesebben és érdekeesebben szórakoztassák a maguk vendégeit, ünnepi előadásokat és látványosságokat rendeznek, régi törzsvendégeiknek ajándékokkal és különféle más figyelmességekkel kedveskednek.

Etam kft fehérnemű és
harisnya

Váci ucca 8 — Pei őfi Sándor ucca 8 — Lipót körút 24

Gerhardt Manó

ezüst evőeszközök, disztárgyak és versenydíjak különleges kivitelben: BUDAPEST, VII, SIP UCCA 24. TEL.: 134-594

Kitűnő a **Dreher keksz** és a **Dreher csokoládé!**

Gondoskodjunk arról, hogy a zenekarvezető zenésztel a MABI-ba azonnal bejelentssel

SCHILLINGER MIKSA

hűskülönlegességek

Előkelő szállodák, vendéglők
szállítója

BUDAPEST,

VII., Király-u. 15. Tel.: 1-428-66.

birodalmi hitelen felül rövid időn belül 20 millió összegű további hitelt fog kapni az osztrák vendéglátóipar a szükséges üzemeltetési és kiterjesztési munkákra. A kormányzat tudatában van a 350.000 üzemmel és több mint 1 millió alkalmazottal bíró osztrák szállodás- és vendéglősipar nemzetgazdasági jelentőségének; ismeri ennek a fontos ipárnak sérelmét és jogos kívánságait és mindent el fog követni annakévé, hogy mihamarabb rendezett pénzügyi viszonyok között élő, a korszerű igényeknek kifogástalanul megfelelő vendéglátóipari üzemek teljesíthessék az idegenforgalmi iparra váró jelentős feladatokat. Erre most Ausztriában kiváltképpen nagy szükség van.

A csehszlovák idegenforgalom április havában.

A csehszlovák idegenforgalom áprilisi havi mérlege az elmúlt esztendő azonos időszakához képest jelentős mértékben rosszabbodott. A külföldi vendéglátóipar főként a nemzetközi politikai viszonyok, de nem kis mértékben a hűvös időjárás hatásaképpen is, különösen a gyógy- és fürdőhelyeken erősen csökkent. Gyöngülés mutatkozik a belső forgalomban is. Az említett két tényező kedvezőtlen hatását a hűsvéti ünnepek sem ellensúlyozhatták. Csehszlovákia áprilisi havi idegenforgalmi mérlegét erősen rontja az is, hogy az április 10-én rendezett németbirodalmi népszavazás alkalmából mintegy 15.000 Csehszlovákiában lakó német és közel 10.000 osztrák állampolgár utazott hazájába. A külföldre utazó csehszlovákiai lakosok száma 30%-kal nagyobb, mint 1937 áprilisában, míg ugyanakkor a Csehszlovákiában idetző külföldi vendégek tartózkodási időtartama 4%-kal csökkent. A csehszlovák állampolgárok közül 121.500-an utaztak áprilisban külföldre és 114.500-an tértek vissza külföldről.

A januártól áprilisiig terjedő időszakban közel félmillió beutazó és átutazó külföldi vendég fordult meg az országban és több mint 400.000 csehszlovák állampolgár utazott el külföldre.

A prágai idegenforgalom áprilisban a belföldi látogatottság erős visszaesése folytán jóval gyöngébb mint tavaly. A fürdő- és gyógyhelyeken némi javulás mutatkozik ugyan, de ez

kizárólag a belföldi látogatók gyarapodásának tulajdonítható, míg a külföldi vendégek száma jelentősen csökkent.

Uj francia és német szállodai kalauz.

Az 1938. évi szállodai kalauz Német- és Franciaországban csaknem egyidőjűleg: május végén jelent meg.

Az előbbi a megszokott német alapossággal tájékoztat a benne szereplő szállodai üzemekről, megjelölve az ágyak, a fürdőszobák számát, a tolványzettel, melegvízszolgáltatással, központi fűtéssel felszerelt, kiállítási helyiségekkel, üléstermekkel, gépkocsiszínnel rendelkező üzemeket és természetesen mindenütt a pontos árakat is, ismerteti azt is, hogy melyik üzem van nyitva egész évben és melyik csupán nyáron vagy télen, felvilágosítást ad továbbá a szállodai utalványokról, a vasúti kedvezményekről, a határátlépi szabályokról és a deviza-rendelkezésekről is, úgyhogy az utazási forgalom minden kérdésében értékes tanácsadóként használható.

Míg a német utamutató immár 15-ödször jelenik meg, a francia kalauz most első ízben nyújt tájékoztatást a szállodák, penziók és bútorozott szobáknak az 1937 június 4-i törvény alapján 1937 decemberben és 1938 januárban egységesített áráiról, valamint az egyes üzemek minőségéről, angol, német és spanyol nyelven is hasznos tanácsokat adva az országba érkező külföldieknek a hivatalos előírásokról, továbbá a szobarendelésekre, közlekedésre stb. vonatkozó gyakorlati kérdésekről.

A bécsi idegenforgalom meglepő föllendülése.

Bécs városának hivatalos lapjában közzétett statisztikai adatok szerint az osztrák székváros áprilisban olyan nagyarányú látogatottságot ért el, amilyen még a háború utáni években soha nem mutatkozott. 47.242 idegen kereste föl Bécsset, 19.668-cal, vagyis 71%-kal több, mint az elmúlt esztendő áprilisi havában. 1936 áprilisához viszonyítva, amely évben szintén erre a hónapra estek a hűsvéti ünnepek, a vendéglátóipar emelkedése 17.699, tehát 60%. A legnagyobb mértékű: 174%-os gyarapodás persze a birodalmi németekre esik, de az egykori osztrák tartományokból származó látogatottság is 7%-kal emelkedett. Különösen örvendetes azonban az északi államokból érkezett vendégek számának megnövekedése; Dániából 33%-kal, Norvégiából és Svédországból 3%-kal többen keresték föl Bécsset, mint tavaly áprilisban. A belga és luxemburgi vendégek száma 33%-kal, a csehszlovákoké 25%-kal, a jugoszlávoké 21%-kal és az olaszoké 9%-kal emelkedett.

A többi külföldi országból érkezett vendégek száma némi csökkenést mutat fel, a mult év azonos időszakához képest, az egész külföldi forgalomban előállott visszaesés azonban csupán 1544, vagyis 12,5%, ami a német birodalomból érkezett vendégek számának hatalmas gyarapodásával szemben eltörpül. Az összes külföldi vendégek száma 13.824 volt, míg a belföldről 33.418 látogató érkezett.

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

Kőbányai Polgári Sertözde
gyártmánya

SZÖNYEG — BÜTORSZÖVET FÜGGÖNY, PÁPLAN, TAPÉTAZÁS

HAAS FÜLÖP ÉS FIAI FÉLE RT.

V. VÖRÖSMÁRTY TÉR 1. SZÁM.
IV. KÁROLY KIRÁLY ÚT 26. SZ.

DIETZ M. bornyagykereskedő

Uj cégtagok: Dietz Miklós és Bognár Gyula.
BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS ÚT 31. Tel.: 25-98-24.

Szklapincék: Budafokon, Petőfi út, Dunasor 32. szám.
Alapítva: 1890.

Svájc áprilisi havi idegenforgalma.

A svájci idegenforgalom áprilisi havi emelkedése jóval felülmúlja a vendégforgalom márciusi visszaesését. Márciusban 13.000 érkezéssel és 66.000 eltöltött éjszakával kevesebbet számláltak össze, mint a múlt esztendő azonos időszakában, de áprilisban az érkezések száma 43.000-rel (22%), az eltöltött éjszák száma pedig 113.000-rel (13%) növekedett 1937-hez képest.

A vendég	Érkezések száma	Eltöltött éjszák száma
lakhelye	1937 ápr. 1938 ápr.	1937 ápr. 1938 ápr.
Belföld	131.497 161.890	505.537 574.429
Külföld	64.821 77.771	359.724 403.893
Összesen	196.318 239.661	865.261 978.327

A húsvéti ünnepek hatását világosan mutatja az, hogy az érkezett vendégek száma sokkal erősebben gyarapodott, mint az eltöltött éjszák száma.

A szállodai ágyak átlagos foglaltsági arányszáma a múlt áprilisi 24 százalékkal szemben 26 százalékos. Az eltöltött éjszák számának gyarapodása viszonylag azért nagyobb, mint az ágy foglaltságé, mivel az ideai jelentésekben 6.600 ágygal több szerepel, mint 1937 áprilisban.

A belső idegenforgalom emelkedése valamivel erősebb, mint a külföldi forgalomé. A svájci vendégek eltöltött éjszákainak száma az idegenforgalmi vidékeken 64.000-rel, vagyis 18 százalékkal, Svájc egyéb részeiben 4.600-zal, vagyis 3 százalékkal emelkedett: a külföldi forgalomban az ennek megfelelő számok: 29.000 (10%) és 15.000 (23%).

Az ágyfoglaltság üzemnemek szerint való alakulását a következő összehasonlító táblázat mutatja:

Az üzem neve	100 rendelkezésre álló ágyból fogl. volt		100 meglevő ágy-foglalt volt(*)	
	1937 ápr.	1938 ápr.	1937 ápr.	1938 ápr.
Szálló, fogadó	19.4	21.3	11.6	13.2
Penzió	31.1	33.6	22.8	24.4
Szánatórium	80.3	83.5	80.3	83.5
Összesen	24.7	26.1	15.3	16.9

*) A zárva tartott üzemek beleszámításával.

BAKONYI LAJOS
CHROMOZO, FÉMCISZOLÓ ÉS NIKKELEZŐ ÜZEME
BUDAPEST, VIII., SZIGETVÁRI U. 25/a. TEL.: 136-620

ZEIDL RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
VIII, ROMANELLI UCCA 14.

NAGY IGNÁC pincéfelszerelési
cikkék raktára
BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlja dűsen felszerelt raktárát, ú. m.: borszivattyúk, szűrőgépek palackok, parafadugók cikkek stb. T. 1-415-15.

A túlzott árak káros hatása az idegenforgalomra.

A salzburgi vasúti vendéglő bülférbőljéit az ottani tartományi rendőrgazgatóság az 1934. évi idegenforgalom-védelmi törvény 1. §-a alapján az idegenforgalom megkárosítása címén 500 schilling pénzbüntetésre ítélte, mivel 1 kg almát és 1 kg szőlőt, amelyet 1.30, ill. 1.40 schillingért vásárolt, üzletében ugyanaznap 3.30 schillingért árusított. A túlságosan magas árban a rendőrség az áruszóra kirívó esetét látta, amely alkalmas arra, hogy az utazóközönségben visszatezészt keltsen és általán a tartomány idegenforgalmának érdekelt veszélyezteti.

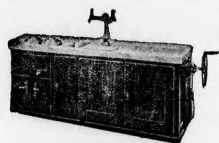
A bülférből a büntető ítélet ellen a tartományi törvényszékhez fellebbezett, hivatkozva arra, hogy egyrészt magas üzemi költségek vannak, másrészt pedig a gyümölcsnél nagyobb százalékos romlással is számolni kell. Vitatta azonban azt is, hogy egy pályaudvari büffe ilyen magas árak az idegenforgalom megkárosítására alkalmasak.

A bíróság megállapította, hogy a salzburgi rendőrség a bérllnek a magas üzemi költségekre vonatkozó kifogásait nem vizsgálta meg kellő alapossggal és ezért a büntető ítéletet az eljárás hiányossága miatt feloldotta. Elvileg azonban elfogadja a rendőrségnek az árdragítással előidéhető idegenforgalmi károsodásra vonatkozó álláspontját és határozatának megokolásában kimondotta: Igenis lehetséges, hogy a kirívóan magas árak elriasztják az országból a külföldi utasokat; az idegenforgalmi érdekek megkárosításának veszélyét tehát a túlzott árak előidézhetik.

A bajor idegenforgalom.

A bajor németországi idegenforgalmi szövetség június 10-én tartotta Rothenburgban nagy érdeklődés mellett, számos közigazgatási és gazdasági vezető személyiség jelenlétében évi rendes közgyűlést, amelyen a szövetség szervezési és propagandatevékenységének változásán kívül részletes adatokkal ismertették a tartomány idegenforgalmának helyzetét és fejlődését. A főbendülés arányait mutatja, hogy az odaérkezett idegenek 1933 nyarán csak 2.3 millió és az 1937-es nyári idényben már 3.8 millió éjjelt töltöttek ott.

Alapított 1865. évben.
HENNEFELD R. T.

jégszekrénygyára

Budapest, VI., Ó-ucca 6. Tel.: 1-126-26
1-126-46

Szab. jégszekrények, sörkimerő készülékek, autom. elektromos lüktetőszekrények és hűtőkamrák.

Címre ügyelni! csak Ó-ucca6.

Jéghűtésű és ön-
működő elektromos
fagylalkészítőgépek
konzervátorok és
jégkészítők.

**Kedvező fizetési fel-
tételek!**

**Árjegyzék ingyen és
bérmentve.**

Még nagyobb arányú a müncheni és délbajorországi vendégturizmus fejlődése, amelyről az ottani idegenturizmus szövetség évi jelentése számol be. Délbajorországban 1933 nyári létevében 7,561.000, 1936-ban 12,404.000, 1937-ben pedig 14,249.000 éjszakát töltöttek az idegenek; az 1933—34-es téli idényben 1,288.000 és 1936—37-ben 3,548.000 volt az eltöltött éjszék száma. München városában 1937-ben 1,164.808 érkezést számláltak össze, 62.682-vel többet, mint az előző évben; a szállodákban, fogadókban és penzióknak eltöltött éjszék száma pedig 1936-hoz viszonyítva 145.987-tel 2,675.039-re emelkedett. Ez a gyarapodás kizárólag a belső idegenturizmusra esik, amely 1936-hoz képest 11%-kal növekedett. A külföldi turizmus nagyjában változatlan maradt. A fejlődés állandóságát bizonyítja, hogy 1938 eddigi részeredményeiből további idegenturizmus emelkedésre lehet következtetni.

Akik az Otthonról megemlékeztek.

Szalay István vendéglős kartársunk az Otthon fenntartási alapja részére 5 pengőt adományozott. Hálas köszönet érte.

Halálozás.

Lehner Rezső a Budapesti Sokszorosítók Ipartestületének jegyzője, az IPOSZ tb. igazgatója folyó évi június 17-én elhalálozott.

Házasság.

Ifj. Szíhn Ede és Belák Erzsike folyó évi június 28-án Csen-gódon házasságot kötöttek.

Állást keresnek.

Négy középiskolát végzett vendéglős-leány jobb étterem konyhájába szakácsstanoncnak ajánkozik. Címe az ipartestületben meg tudható.

Tönkrement vendéglősök a szakmában bármilyen elfoglaltságot elvállalnak. Címeik az ipartestületben meg tudható.

Minden étkezéshöz tisztán természetes Giesshüblii Iny-csiklandó, csipős ízű és étvágyserkentő, megkönnyíti az emésztést és szolgálhatja a szervezetnek szükséges fontos építő sókat. „Giesshübli” tehát egy művelt ember asztaláról sem hiányozhat.

Elismerten a legjobb
FIUMEI kávé, tea
FIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG
Központ: V, Gresham-palota. Telefon: 185-939

Cifka József pincegazdasági cikkek szaküzlete.
Budapest, V., Vilmos császár út 48. sz. Telefon: 1-228-92.

Borszivatlyúk, szűrőgépek és az összes borkezelési anyagok.

Kartársak! Felkérünk benneteket, hogy Zwack Unicumja gyánant ne mérjétek ki más italt se az UNICUM üvegből, se más-fajta üvegből, mert az Unicum szó a Zwack likörgyár kizárólagos védjegyzett tulajdonát képezi és e néven csakis valódi áru hozható forgalomba. Ha a vendég Unicumot kér: adjatok neki valódi Unicumot, mert Unicum néven más keserűt nem szabad eladni se Zwack üvegből, se más üvegből.

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete Szerkesztőség

Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Alkalmazottak
Nyugdíjgyűlési

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 381-152.

A Szállodal Szakosztály, telefon: 180-001.

Szállodások és vendéglősök szakiskolája

Budapest, IX, Lónyay ucca 6. sz. Telefon: 187-279.

Igazgatóval értekezhetni hétköznapokon d. u. 4—7-ig

Budapesti Vendéglősök Adóközbössége

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 184-063

Hivatalos órák: hétköznapokon délelőtt 9—2 óráig.

Csopaki bor

1935. évjáratú száraz, palackérett 1936. évjáratú édeskes, minden mennyiségben kapható: **Stefanovszky Jenő szőlő-birtokosnál, Lovas, u. p. és vasutállomás Alsóórs, Zala m.**

Steiner és Szimper
BUDAPEST, IX, ULLÓI ÚT 57. SZ. TELEFON: 1-306-29
SZOBAFESTŐK, MAZOLÓK, DÍZ- ÉS TEMPLŐMESTÖK

Csak hirdetőinknél

vásároljunk